

dagen være til at yde de Tilskud, som den virkelige behøver.

Winther: Seg vil tillade mig nogle Bemærkninger angaaende et Par Spørgsmaal, som ere frembragte af den ærede Minister. Seg skal først hede den ærede Minister om nogle andre undersøge den historiske Oprindelse til Udgiftskontoen; thi jeg tror, at han da vil komme til den Erkendelse, at den saa lidt som muligt bør belemres med faste Ansættelser. Da Universitetets Anliggender under Christian den 8des Regjerings tid bleve ordnede, blev der henlagt et Beløb, hvis Renter netop skulde anvendes til at skaffe Midler til Underhold for unge Mænd, hvis Dygtighed lovede, at de kunde blive brugbare for Videnskaben og for Universitetet. Dette var den sigtet med det omhandlede Beløb; men naar man fremdeles vil bruge den Fremgangsmaade, som mere og mere griber om sig, og anvende det til faste Lønninger, vil Resultatet — som den ærede Ordfører bemærkede — blive, at Resten deraf kun kan anvendes til nogle ganske faa Aspiranter til nye Professorposter. Disse ville da til sidst blive ældre Folk, hvorved altsaa Kontoens oprindelige Natur gaar bort. Seg vil derfor tillade mig at henvielse til den høitærede Minister, om han ikke ved flere Undersøgelser af dette Forhold vil holde mindet paa, at der gives fast Ansættelse paa denne Konto. Seg er overtydet om, at de her nævnte Mænd ere saaledes beskafte, at de ikke løbe af Landet, fordi de ikke faae fast Ansættelse, naar de blot faae tilstrækkeligt Underhold, indtil deres Tid kommer, da de kunne komme ind i Posten, hvorved der kan gives dem en fast og mere betryggende Ansættelse. Det er unge Mænd, som ikke have saadan Fast med at faae en fast Stilling, at dette bliver det Vigtigste for dem. Seg veed ogsaa, at en Mand som Dr. Thomsen er istand til at tjene Videnskaben i ethvert Land; men jeg aneager dog, at en saadan Mand helst vil blive i det Samfund, som har opdraget og underholdt ham, og som navnlig har slaffet ham Midler til hans første Uddannelse; han forlader ikke sit Fædrelands Tjeneste, fordi hans Indtægt ikke er fast. Den ærede Ordfører har imidlertid allerede antydet dette for Ministeren, og det forekommer mig, at denne har givet nogle Antydninger, som jeg hilse med Glæde, idet de gjorde det Rimeligt, at saadanne Mænd vilde kunde faae en Ansættelse ved Universitetet, inden at det netop skulde ske ved Hjælp af denne Konto; jeg mener navnlig, at der kunde gjøres en midlertidig Anvendelse af visse af de for Universitetet normerede Sager. Vil det dog ikke være Videnskaben tjenligere, at der bliver ansat en Mand, som er udmærket i sit Fag, end at man holder paa normeret Gage for en Mand, som maasse er middelmaadig? (Stem me: Jo!) Derom ere vi altsaa enige; det glæder mig, man vil da forhaabent-

lig ikke gjøre Indvendinger, hvis Ministeren skulde træffe Foranstaltninger af den Art, saaledes at han ansatte en udmærket ung og lovende Videnskabsmand, som f. Ex. Dr. Thomsen, ved Universitetet, naar der i samme Fakultet, hvorunder han henhørte, var en ledig Post, til hvilken man ikke havde kunnet finde en brugbar Mand. (Udfrydelse af Frederiksen.) Selv om der er en Mand ansat i et tilsvarende Fag, er det ikke til Skade, at have to udmærkede Mænd i eet Fag. Naar man derimod absolut vil holde ved det Gamle og vil udfylde alle de normerede Poster med de Mænd, som man kan faae — naturligvis saa gode, som man kan faae dem —, er det ikke sagt, at Kjøbenhavns Lav fremmes derved. Naar, som den ærede Minister selv udtalte, den større Del af Posterne ved Universitetet er knyttet til saadanne Fag, i hvilke der holdes Examinier, forekommer det mig, at det kunde være paa Tiden, at Universitetets Fundats blev underkastet en Revision. Det er ikke sagt, at Universitetets Indretning nu er tilsvarende, og navnlig er det vist, at den Udvikling, hvortil Folket er kommet, siden denne Universitetets Fundats blev oprettet, kan have gyldigt Krav paa at blive anerkjendt gennem Indretningen af Universitetets fundatsmæssige Poster. Seg vil spørge, hvorfor man skal holde paa en saadan Indretning for Universitetet, som svarer til Forhold, der slet ikke ligne de nuværende? Foruden den Side af Universitetet, som giver sig af med Examinier, mener jeg, at der er en Side deraf, der er ligesom en Livsfilde for al Oplysning her i Landet. Den kan der ikke være Tale om at forandre efter Lidene, i ethvert Fald ikke anderledes end det ligger i Videnskaben selv, men hvor Universitetet derimod støtter sig til bestemte Statsinstitutioner, hvor det giver en Jordannelse med Hensyn til Indtrædelsen i visse Statsstillinger, maa enhver Tid have Berettigelse til at faae Kræfter til sine Institutioner forberede ved Universitetet. Seg kan indrømme, at det, saalænge Kirken ikke er udsondret fra Staten, er en Nødvendighed, at man vedbliver at have et theologisk Fakultet, og jeg anerkjender ligeledes, at der kan være en fri theologisk Videnskabelighed, som ikke behøver bestemt at knytte sig til Folkekirken. Med Hensyn til det juridiske Fakultet er der jo ogsaa Noget, som er rent videnskabeligt, og Andet, som er indrettet med Hensyn til vort Lands særlige Lovgivning, og hvorved Examensforberedelsen spiller en overordentlig Rolle. Seg skal ikke udtale mig videre angaaende Stillingen, som den for Tiden er, men det er forbaarsende, hvad man har hørt i den Retning. Der er for det Meste tomt Hus, hvor der holdes juridiske Forelæsninger, og det er saaledes en dyr Anstalt at holde, naar den ikke engang bringer Videnskabeligheden noget Udbytte. (Frederiksen: Det er en Feiltagelse!) Nei, det er ingen Feiltagelse; jeg veed med Visshed, at der er Professorer, som kun have 3. til 4. Tilhørere ved Examensforelæs-